

System oceniania z religii dla klasy VIII szkoły podstawowej na 1 lekcję religii tygodniowo
według podręcznika „Szczęśliwi, którzy zdobywają świętość” nr AZ-24-01/20-KI-14/23
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Zdobywam świętość	- wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2): miłość i miłosierdzie, - wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1) i łaska Boża, - wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga (A.3.1). - charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11) podczas wesela w Kanie Galilejskiej, - wymienia miejsca objawień Matki Bożej, - uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina (D.5.3).	- wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego (C.10.5), - opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), - wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1), - przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w <i>Kazaniu na górze</i> (A.13.8), - interpretuje osiem błogosławieństw oraz przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle <i>Nowego przykazania</i> (C.10.1), - uzasadnia znaczenie błogosławieństw w drodze do zbawienia (C.9.4), - uzasadnia wartość błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym (C.9.3), - podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne.	- porównuje etapy życia Jezusa z własnymi (powtarzanie się radości, cierpienia i chwały), - wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia, - określa, co wspólnie z innymi może zrobić dla świata i środowiska, w którym żyje, - przycacza najważniejsze przesłania objawień fatimskich, - uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata, - uzasadnia, dlaczego pokój na świecie jest uzależniony od więzi człowieka z Bogiem.	- interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu, - wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat.	charakteryzuje działanie Jezusa jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie, • wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), które spotkały Boga przez czytanie Biblii, • charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka (E.1.1): Kościół jako wspólnotę wspólnot, • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia, • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia.	• podaje zasady indywidualnej lektury Pisma Świętego i uzasadnia jej wartość (A.10.7), • uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową, • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2), na przykładzie biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty, • przytacza wątki, tematy i postaci z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19), • uzasadnia, że postać Jezusa Chrystusa najczęściej inspiruje twórców literatury, • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości (A.5.4), • wskazuje wątki, tematy i postaci starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5), • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata (E.3.1). •	• uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii, • podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego, • wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego, • wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii, • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek na przykładzie postaci ze Starego i Nowego Testamentu oraz ludzi żyjących współcześnie.	• analizuje tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody pięciu palców, • wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym.	• prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy	• podaje znaczenie słowa „apostół”, • podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów, • definiuje pojęcie „dogmat” (E.2.8), • wymienia poszczególne prawdy wiary zawarte w <i>Credo</i>, • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą (E.2.3), • wymienia podstawowe prawdy o Kościele, • wymienia przymioty Kościoła katolickiego (E.2.4): jeden, święty, powszechny i apostołski, • wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym (B.1.3), • uzasadnia potrzebę wspierania misji, • planuje pozytywne aktywności życiowe, np. harcerstwo, działalność społeczna (C.8.3), • podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej (E.2.12).	• na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła (E.2.1), • w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2), • omawia przykłady działalności misyjnej (F.1.3), • wyjaśnia poszczególne artykuły <i>Credo</i> (A.4.1), • charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła (E.2.2), • zestawia teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17), • wyjaśnia przymioty Kościoła, • wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, diecezja, biskup, parafia, proboszcz (E.2.8), Watykan (E.3.8), • opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła (E.2.7), • wyjaśnia zadania świeckich w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej, • charakteryzuje działalność wybranych grup, np. harcerstwo, działalność społeczna (C.8.3), • opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele (F.2.1).	• wymienia dostępne mu sposoby apostołowania, • wyjaśnia, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat, • omawia powołanie i nawrócenie Szawła, • określa zadania wierzących we wspólnocie Kościoła, • podaje przykłady intencji w potrzebach osób należących do Kościoła, • wskazuje, że celem posługi kapłana i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi, • wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy.	• charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła, • charakteryzuje działalność apostołską św. Pawła, • wskazuje sposoby naśladowania apostoła, • uzasadnia, że wiara w Boga jest wielką wartością, • uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół.	• wyjaśnia, czego dotyczy nieomyślność papieża i kolegium biskupów, • wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie	• wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania (B.5.1), • omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4), • rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje (B.1.4), • opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania (B.5.2). • wymienia dary Ducha Świętego (A.14.2; B.5.5), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • wymienia grzechy przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), • wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba.	• podaje właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu (B.5.6), • przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu bierzmowania (B.3.2), • omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie (A.14.2; B.5.5), • uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej (B.5.7) przez współpracę z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów, • opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła (A.14.1), • przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3), • wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), • wskazuje przyczyny zła (A.7.2) i przedstawia skutki grzechu (A.7.4).	• wyjaśnia nazwę „bierzmowanie”, • wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego, • podaje przykłady trudności dotyczących wiary.	• wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania, • wyjaśnia słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29.	• wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem sakramentu dokonuje się niewidzialna rzeczywistość, • interpretuje tekst Dz 8,14-24.

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Mój rozwój	- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), - wymienia, jakie wymagania chciałby sobie stawiać. - definiuje pojęcia: pokora, pycha, - podaje biblijne przykłady pokory i pychy, - wymienia prośby zawarte w „Modlitwie Pańskiej”, - podaje zasady wypowiedzania opinii o innych i przyjmowania wypowiedzi na swój temat, - wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), - wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie, - wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6), - podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie (F.2.3).	- podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), - uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy, - omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4), - omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek (C.3.4) oraz relacji z samym sobą i innymi ludźmi, - omawia, jak pracować nad rozwojem emocjonalnym (E.1.4), - odczytuje przesłanie wpływające z wezwań „Modlitwy Pańskiej” (D.3.1), - omawia „Modlitwę Pańską” jako program życia chrześcijańskiego (D.3.2), - omawia, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym (E.1.4), - uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów, - charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów.	- wyjaśnia, na czym polega samowychowanie, - wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy, - uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy, - formułuje własną modlitwę, wzorując się na „Modlitwie Pańskiej”, - określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa, - podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej, - formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet, - podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń.	- określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą, - interpretuje teksty biblijne o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16), - uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi.	- uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najlepiej rozwijają człowieka, - opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Kościół w świecie	- wymienia największe Kościoły chrześcijańskie (E.2.5), - omawia podstawowe zasady życia społecznego, - podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru. - określa związek katolickiej nauki społecznej z Ewangelią, - omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego (E.3.5), - wymienia różne formy życia poświęconego Bogu, - omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich (F.1.3), - wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna, - wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne (F.3.3), - definiuje, co to jest sekta, - wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą sekty.	- wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia (F.3.4), - wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10), - wyjaśnia pojęcie: ekumenizm w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary (E.2.6), - ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii (F.3.7), - wskazuje działania na rzecz jedności Kościoła (E.5.10), - omawia indywidualne i społeczne aspekty niesprawiedliwości w rozdziale dóbr (C.7.6), - omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna (E.3.9). - wskazuje na źródła wiedzy na temat istnienia Boga (A.2.4), - wskazuje relacje między wiarą i wiedzą (A.2.1) na podst. nauczania Soboru Watykańskiego I, - podaje argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy (A.2.2), - przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni, franciszkanie i dominikanie (E.3.3), - wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła (F.1.1), - opowiada o roli założonych wspólnot przez: Benedykta, Franciszka z Asyżu, Dominika, Ignacego Loyoli (E.4.2), - w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność (F.1.2), - wyjaśnia różnicę między wyznaniem chrześcijańskim a religiami niechrześcijańskimi (F.3.2), - wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (A.12.2), - omawia ogólnie zjawisko religii (F.3.1), - wskazuje działania na rzecz tolerancji religijnej (E.5.10), - podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu (A.12.4), - uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.3.8).	- wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę, - definiuje pojęcia: „grzech społeczny” i „katolicka nauka społeczna”, - wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”. - podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu, - uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego (Darwin), a wiara pochodzeniem człowieka, - wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji, - opisuje charakter pracy misyjnej, - określa szkodliwość działania sekt, - podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty.	- charakteryzuje podobieństwa i różnice między poszczególnymi wyznaniem (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm), - uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa, - charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach, - podaje czas powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania religii monoteistycznych i politeistycznych.	- wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostolskiej. - wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice „Fides et ratio”, - omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa (Benedyktyni, zakony: kanonickie, rycerskie, żebracze, kleryckie – Jezuici).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	- określa, czym jest modlitwa (D.1.1), - podaje przykłady modlitwy znanych ludzi (D.2.3), - wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), - wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy z Kalkuty, - podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3), - wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych papieży XX w. (E.4.1), - wymienia i opisuje uroczystości i maryjne (B.2.2) – Wniebowzięcia NMP, - wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej.	- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), - przedstawia sposoby przezwycięzania trudności w modlitwie (D.4.2), - wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego i wiąże je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), - wyjaśnia, dlaczego św. Jan XXIII został nazwany papieżem pokoju, a św. Paweł VI papieżem dialogu, - charakteryzuje apostolską papieża Jana Pawła II jako Pielgrzyma i patrona rodzin, - wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP (A.13.12) i podaje datę ogłoszenia, - charakteryzuje istotę kultu Maryi (B.2.4).	- podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie, - uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić, - opisuje formy działalności matki Teresy i jej zgromadzenia, - podaje, że św. Jan Paweł II powierzył Maryi siebie i swoją posługę papieską, - wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego Jana Pawła II „Totus Tuus”, - określa cel błogosławienia kwiatów i ziół, - wyjaśnia, dlaczego pielgrzymki zmierzają na Jasną Górę na uroczystość Wniebowzięcia.	- charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych postaci (św. o. Pio, bł. Carlo Acutis, Marta Robin), - omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II.	- określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi, - wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobów świętych papieży.

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	- wymienia i opisuje uroczystości (B.2.2) – Wszystkich Świętych, - wyjaśnia, na czym polega naśladowania swojego patrona, - omawia znaczenie Adwentu, - wymienia tradycje i symbole adwentowe, - podaje przykłady pieśni adwentowych, - zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), - wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina (A.13.10), - wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa, - przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia, - wyjaśnia obowiązki wynikające z wybranych przykazań kościelnych, - omawia znaczenie wybranych przykazań kościelnych (E.2.11) – drugiego, trzeciego i czwartego. - podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie.	- podaje przykłady wstawiennictwa świętych i wyjaśnia, na czym ono polega, - wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym (A.8.5), - wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec (A.8.3), - wyjaśnia, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, - wyjaśnia, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii, - uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem, - definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie”, - podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom, - ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), - przytacza biblijne relacje o chrystofaniach (A.6.1) – spotkanie z Marią Magdaleną, - wyodrębnia i wyjaśnia słowa <i>Credo</i> odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa (A.4.1) i życia wiecznego ludzi, - przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3).	- wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych, - podaje prawdę, że biblijne określenie „Słowo” odnosi się do Syna Bożego, - ukazuje mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi, - wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez mędrców, - uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki, - wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna), - definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie”, - podaje prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania.	- uzasadnia, że bliska więź ze świętymi pomaga być blisko Boga, - określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-5.9-14, - na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określa, na czym polega istota nawrócenia, - interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (J 20,11-18).	- interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela, - interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu.